

Правила за унутардневну додјелу
прекограничних преносних капацитета
између регулационих подручја

Хрватски оператор пријеносног сустава д.о.о. (“ХОПС”)

и

**Независни оператор система у Босни и Херцеговини
 (“НОСБиХ”)**

Октобар 2021.

САДРЖАЈ

Дио 0 Појмовник

Дио 1 Увод

1.1. Општа начела

1.2. Поступак додјеле

1.3. Општа начела Правила за унутардневну додјелу прекограничних преносних капацитета

Дио 2 Опште одредбе

2.1. Расположив унутардневни капацитет

2.2. Објава релевантних информација на интернетској страници додјелјивача капацитета

2.3. Основа додјеле унутардневног расположивог преносног капацитета

2.4. Постојаност додијеленог унутардневног капацитета

2.5. Секундарно тржиште

2.6. Плаћања

Дио 3 Услови учествовања

3.1. Услови за регистрацију

3.2. Обавјештавање о промјенама

Дио 4 Искључивање корисника

Дио 5 Алокациона платформа

5.1. Општи услови

5.2. Приступ алокационој платформи

Дио 6 Поступак додјеле унутардневних капацитета

6.1. Одређивање и објава расположивог унутардневног преносног капацитета

6.2. Додјела расположивог унутардневног преносног капацитета

6.3. Обавјештавање о резултатима додјеле

Дио 7 Коришћење додијелених унутардневних капацитета

7.1. Номинација додијелених унутардневних капацитета

7.2. Правила за унутардневна усклађивања

Дио 8 Отказивање унутардневне додјеле

Дио 9 Ограничење додијељених капацитета

Дио 10 Разно

10.1. Ограничење одговорности

10.2. Виша сила

10.3. Цјеловитост уговора

10.4. Повјерљивост

10.5. Измјене и допуне

10.6. Период важења

10.7. Мјеродавно право и спорови

10.8. Обавјештења

10.9. Попис додатака

Дио 0

Појмовник

Изрази дефинисани овим чланом (гдје је то потребно и у множини) у овим *Правилима за унутардневну додјелу прекограничних преносних капацитета* (укључујући све додатке и обрасце) имају сљедећа значења (изузев ако из контекста не произлази другачије)

Алокациона платформа – електронска интернетска апликација са ограниченим приступом којом управља *додјеливач преносног капацитета*, а која је доступна на <https://scheduling.nosbih.ba/External-Scheduling-Client/>. Унутардневна додјела капацитета коју пружа *Додјеливач преносног капацитета* спроводи се коришћењем *алокационе платформе*

Додијељени капацитет – *капацитет* додијељен у поступцима годишње, мјесечних и дневних додјела

Додијељени унутардневни капацитет – *капацитет* добијен као резултат поступка додјеле, а који додјељује *додјеливач преносног капацитета* у поступку унутардневне додјеле како је одређено у дијелу 6 *Правила за унутардневну додјелу прекограничних преносних капацитета*

Расположиви унутардневни преносни капацитет (у даљњем тексту **унутардневни капацитет**) – Дио мрежног преносног капацитета (НТЦ, енгл. *Net Transmission Capacity*) који остаје на располагању за унутардневну додјелу након поступка дневне додјеле и након сваке фазе поступка унутардневне додјеле

Капацитет – Прекогранични преносни капацитет у MW

Идентификациона ознака додијељеног преносног капацитета (у даљњем тексту CAI, енгл. *Capacity Agreement Identification*): Ознака која јединствено означава *право на капацитет*

Носилац права на капацитет – Правна особа (*корисник*) који је стекао унутардневни *капацитет* током поступка унутардневне додјеле капацитета

Право на капацитет (у даљњем тексту CR, енгл. *Capacity Right*) – право (корисника) на коришћење додијељеног *капацитета* за пренос електричне енергије изражено у MW

Прекогранична трансакција – Физичка размјена електричне енергије између регулационих подручја којима управљају ХОПС и НОСБих

Ограничење додијељеног капацитета – Смањење *капацитета* у *хитним случајевима*, укључујући, оне узроковане *вишом силом*, на интерконекцији између Хрватске и Босне и Херцеговине при којем *ХОПС* и *НОСБиХ* морају хитно дјеловати (али није ограничено само на њих)

Искључно вријеме – рок након којег су неусаглашене трансакције предмет принципа спуштања на нижу вриједност

Дневна аукција – аукција проведена у складу с Правилима за дражбе за додјелу капацитета у SEE CAO

ЕИЦ-ознака – (енгл. *Energy Identification Code*) јединствена ознака судионика на еуропском тржишту електричне енергије којом се идентифицирају субјекти у прекограничној трговини (види <https://www.entsoe.eu/data/energy-identification-codes-eic/eic-approved-codes/>)

Хитан случај – услови или догађаји и околности које према професионалној процјени *ХОПС*-а или *НОСБиХ*-а угрожавају сигурност опскрбе, добаву или пренос електричне енергије или техничку сигурност одређеног националног преносног система или његовог значајног дијела као у случају, *више силе* или непланираних услова у мрежи (али није ограничено само на њих)

ЕНТСО-Е – (енгл. *European Network of Transmission System Operators for Electricity*) – Еуропска мрежа оператора преносних система – удружење оператора преносних система

Уредба ЕУ – Уредба (ЕК) бр. 2019/943 Еуропског парламента и Вијећа о унутарњем тржишту електричне енергије

Правило најранијег приспијећа понуде (*First come – First serve*) – механизам додјеле према којем се *захтјевима корисника*, у оквиру лимита за *унутардневне додјеле преносног капацитета*, удовољава искључиво према времену запримања *захтјева* и без примјене било каквих других критерија

Виша сила – услови или догађаји и околности, или посљедица тих догађаја који су, изван разумне контроле *НОСБиХ*-а или *ХОПС*-а, а који се не могу спријечити или отклонити разумним предвиђањем и пажњом, као што су: међународни непланирани кружни токови, атмосферске појаве које се сматрају неизбјежнима због свог узрока, опсега или трајања, неочекивани или неизбјежни губици или ограничења капацитета, уколико га *НОСБиХ* или *ХОПС* могу санирати само на начин да угрозе сигурност опскрбе и/или

који се не могу ријешити мјерама које су с техничког, финансијског или економског стајалишта разумно могуће за *НОСБиХ* или *ХОПС* (али није ограничено само на њих)

ХОПС (Хрватски оператор преносног система д.о.о) – друштво са сједиштем у Улици Купска 4, 10000 Загреб, Хрватска, уписано у судски регистар при Трговачком суду у Загребу, под бр: 080517105

Правила за унутардневну додјелу преносних капацитета – Правила за додјелу унутардневних преносних капацитета на граници регулационих подручја Хрватски оператор преносног система д.о.о. (“ХОПС”) и Независни оператор система у Босни и Херцеговини (“НОСБиХ”)

Право на унутардневни капацитет (у даљњем тексту ICR, енгл. *Intraday Capacity Right*) – односи се на обавезу корисника да користи *додијељени унутардневни капацитет* за пренос електричне енергије изражен у MW у његовом пуном износу

Номинација – *корисникова пријава операторима преносних система програма* који се односе на снагу изражену у MW коју ће користити у оквиру ограничења капацитета одређеног у *праву на капацитет* који му је додијељено или које је једнако *праву на унутардневни капацитет* који му је додијељен

Улога „*Nomination Validator*“ – улога одређена у дефиницијама модела улога *ENTSO-E*

НОСБиХ (Независни оператор система у Босни и Херцеговини) – друштво са сједиштем у Улици Хифзи Бјелевца 17, 71 000 Сарајево, Босна и Херцеговина, и регистрована у пословном регистру Босне и Херцеговине под идентификационим бројем компаније: 08-50.3-7-3/05

Програм – *корисникова номинација прекограничне трансакције* у којој се наводи снага у MW за сваки сат у дану

Захтјев – захтјев који шаље корисник како би стекао унутардневни додијељени преносни капацитет

SEE CAO – енгл. *Coordinated Auction Office in South East Europe* – Канцеларија за координиране аукције у југоисточној Европи

Додјeljивач преносног капацитета – *НОСБиХ* (кад је у функцији *додјeljивача преносног капацитета*) који подлијеже свим правима и одговорностима приписаним *додјeljивачу преносног капацитета*

ТСО (енгл. *Transmission System Operator*, оператор преносног система) - физичка или правна особа која управља, осигурава одржавање те, уколико је то потребно, развија

преносни систем у одређеном подручју, као и, гдје је то примјениво, његове интерконеције с другим системима, те осигурава дугорочну способност система да удовољи разумним захтјевима за пренос електричне енергије

ТСО-и (*енгл. Transmission System Operators*, оператори преносног система) – оператори преносног система који судјелују у заједничком поступку алокације, тј. НОСБиХ и ХОПС

Корисник – тржишни субјект који испуњава предуслове за учествовање у поступку унутардневне додјеле капацитета барем једне уговорне стране (НОСБиХ и ХОПС) у складу с чланом 3.1 ових *Правила за унутардневну додјелу преносних капацитета*

Радни дан - календарски дан од понедељка до петка, изузев државних празника у Босни и Херцеговини

Наслови у овим *Правилима за унутардневну додјелу преносних капацитета* су стављени због једноставнијег праћења и не утичу на садржај или интерпретацију ових *Правила за унутардневну додјелу преносних капацитета*.

Дио 1

Увод

Члан 1.1. Општа начела

Правила за унутардневну додјелу преносних капацитета утврђују одредбе и услове које су међусобно договорили ХОПС и НОСБиХ у својству оператора преносних система у својим регулационим подручјима, а у сврху додјеле и коришћења унутардневног капацитета у оба смјера на граници између Хрватске и Босне и Херцеговине.

Додјела и коришћење унутардневног капацитета није комерцијална активност, већ им је циљ остварење транспарентних метода управљања загушењима.

Правила за унутардневну додјелу преносних капацитета уређују додјелу и коришћење унутардневног капацитета.

Спровођење унутардневног поступка описано у овим *Правилима за унутардневну додјелу преносних капацитета* у складу је са тренутним правилима сигурности преносног система и не утиче на опсег и коришћење капацитета који је већ додијелен на годишњој, мјесечним и дневним аукцијама.

Члан 1.2. Поступак додјеле

Унутардневни капацитет се додјељује у облику права на унутардневни капацитет којег су носиоци права на капацитет обавезни користити у његовом пуном износу. Унутардневни капацитет додјељује додјеливач преносног капацитета на основу правила најранијег приспијећа понуде у складу са дијелом 6.

У оквиру ових *Правила за унутардневну додјелу преносних капацитета* НОСБиХ додјељује као додјеливач преносног капацитета и за капацитет ХОПС-а и за капацитет НОСБиХ-а.

НОСБиХ или ХОПС могу, без претходног обавјештења, у било ком тренутку, обуставити или прекинути поступке који се односе на *Правила за унутардневну додјелу преносних капацитета*, нпр. у случају техничких кварова.

Све релевантне информације у складу са чланом 2.2 су на располагању на интернетској страници НОСБиХ-а (<https://www.nosbih.ba>).

Члан 1.3. Општа начела Правила за унутардневну дођелу прекограничних преносних капацитета

Правила за унутардневну дођелу преносних капацитета описују, међу осталим аспектима, и захтјеве које тржишни субјекти морају испунити како би могли приступити унутардневном капацитету и користити га. У члану 10.1 описује се ограничење одговорности. У складу са чланом 10.5., оператори преносних система могу заједнички измијенити и допунити ова Правила за унутардневну дођелу преносних капацитета, у циљу њиховог побољшања или појашњења одредби и процедура, те недоумица.

Општи приступ мрежи за коришћење додијељених капацитета не улази у опсег ових Правила за унутардневну дођелу преносних капацитета, изузев ако није другачије прописано у слиједећим одредбама. ХОПС и НОСБиХ пружају услуге преноса у складу са правним захтјевима за приступ мрежи у сваком регулационом подручју, те у складу са релевантним правилима ХОПС-а и НОСБиХ-а.

Дио 2

Опште одредбе

Члан 2.1. Расположиви унутардневни преносни капацитет

Расположиви унутардневни преносни капацитет за дан испоруке Д (00:00 до 24:00) објављује се на Мрежним страницама дођелјивача преносног капацитета, на Алокационој платформи, најкасније у 18:00, у Д-1, када почиње дођела. Основ за прорачун расположивог капацитета су усаглашене унутардневне вриједности НТЦ-а и потврђени нетирани планови коришћења годишњих, мјесечних и дневних капацитета. Након сваке успјешне дођеле расположивог унутардневног преносног капацитета вриједности се аутоматски снижавају.

Члан 2.2. Објава релевантних информација на интернетској страници дођелјивача капацитета

На интернетским страницама дођелјивача капацитета у првом се реду објављују слиједеће информације:

- а) Правила за унутардневну дођелу преносних капацитета (издање које је на снази)
- б) Имена, бројеви телефакса и телефона, адреса електронске поште контакт особа НОСБиХ-а
- ц) Упутства за кориснике за платформу за дођелу капацитета
- д) Остале релевантне информације.

Члан 2.3. Основа дођеле расположивог унутардневног преносног капацитета

Вриједности расположивог унутардневног преносног капацитета нуде се у јединицама оФ 1 MW, при чему је најмања вриједност 1 MW. Вриједности расположивог унутардневног преносног капацитета нуде се за сваки сат.

Члан 2.4. Постојаност додијељеног унутардневног капацитета

Расположиви унутардневни преносни капацитет се постојано нуди, изузев у случају ограничења због хитног случаја, након што се узму у обзир све расположиве мјере у складу са релевантним националним те законодавством ЕУ.

У случају *ограничења*, ХОПС и НОСБиХ ће *умањити додијељени унутардневни капацитет* у складу са дијелом 9. *корисник* нема право ни на какву финансијску компензацију везану за *додијељени унутардневни капацитет*.

Члан 2.5. Секундарно тржиште

Пренос права коришћења или поновна продаја *додијељеног унутардневног капацитета* није могућа.

Члан 2.6. Плаћања

Носилац права на капацитет не плаћа никакву цијену за резервацију или коришћење *додијељеног унутардневног капацитета*.

Дио 3

Услови учествовања

Члан 3.1. Услови за регистрацију

С циљем учествовања у поступку унутардневне додјеле и коришћења додијељених унутардневних капацитета тржишни субјект мора удовољити свим условима наведеним у *Правилима за унутардневну додјелу преносних капацитета* и испунити сљедеће предуслове:

- **На страни ХОПС-а** – мора имати склопљен Уговор о одговорности за одступање или [потписан Уговор о учествовању на тржишту електричне енергије склопљен са Хрватским оператором тржишта енергије](#) (ХРОТЕ) - хрватским тржишним субјектом

- **На страни НОСБиХ-а** – мора имати Лиценцу за дјелатност међународне трговине електричном енергијом коју је издала Државна регулаторна комисија за електричну енергију у БиХ и регистровати се као судионик на тржишту електричне енергије код НОСБиХ-а.

Тржишни субјект мора доставити НОСБиХ-у, који дјелује у својству *додјелјивача преносног капацитета* за оба *оператора преносног система*, три потписана примјерка Захтјева за

учествовање (Додатак 1) који укључује изјаву о прихватању *Правила за унутардневну додјелу преносних капацитета*. Тржишни субјект је обавезан доставити извод из привредног регистра компаније, као и потврду о регистрацији порезног обвезника.

Три потписана примјерка Захтјева за учествовање достављају се *додјеливачу преносног капацитета* у писаном облику поштом, курирском/достављачком службом или лично. Захтјев за учествовање доставља се на адресу *додјеливача преносног капацитета* или лично на протокол (види Додатак 2). Захтјеви за учествовање достављени телефаксом или електронском поштом сматрају се ништавнима те ће бити одбачени доставом обавјештења о одбацивању. Како би се искључиле недоумице, одбијени Захтјев за учествовање сматраће се ништавним од самог подношења.

Додјеливач преносног капацитета има право провјеравати информације у достављеним захтјевима за учествовање и њиховим прилозима. У случају неподударања или погрешног представљања у Захтјеву за учествовање *додјеливач преносног капацитета* има право да одбије регистрацију *тржишног субјекта*.

Додјеливач преносног капацитета потврђује регистрацију или одбацивање захтјева слањем обавјештења тржишном субјекту најкасније три (3) *радних дана* по пријему Захтјева за учествовање.

Обавјештење о потврђивању или одбијању регистрације шаље се електронском поштом на адресу наведену у Захтјеву за учествовање. Уколико *додјеливач преносног капацитета* одбије регистровати тржишног субјекта, разлози за то наводе се у обавјештењу о одбацивању захтјева.

Све затражене документе тржишни субјект мора доставити најмање пет (5) *радних дана* прије намјераваног учешћа у поступку унутардневне додјеле капацитета. Уколико овај рок не буде испоштован, надлежни *оператор преносног система* не може гарантовати учествовање тржишног субјекта.

Регистровани тржишни субјект који испуњава све услове наведене у овом члану сматра се *корисником*.

Члан 3.2. Обавјештавање о промјенама

При учешћу у поступцима унутардневне додјеле капацитета морају у сваком тренутку морају бити испуњени услови за учествовање одређени *Правилима за унутардневну додјелу преносних капацитета*. Због тога, о било каквим промјенама које утичу на испуњење предметних услова *корисник* мора, без одгоде, обавијестити оба *оператора преносних система*.

О промјенама својих контактних података и изјавама наведеним у обрасцима које доставља, корисник је обавезан писменим путем обавијестити операторе преносних система у року од осам (8) дана.

Дио 4

Искључивање корисника

Ако корисник:

а) повриједи *Правила за унутардневну додјелу преносних капацитета*, посебно одредбе из дијела 7 (али не само њих)

б) се понаша на начин који штетно утиче или угрожава тржишно надметање у поступцима за унутардневну додјелу капацитет

ц) објави стечај, постане неликвидан или му је одређена обустава плаћања

д) постане субјект захтјева за изрицање стечаја, неликвидности или обуставе плаћања;

НОСБиХ, односно, *ХОПС* ће, по одобрењу другог *оператора преносног система*, тог корисника без одлагања искључити из поступака додјеле капацитета. Корисник ће о искључењу, одмах бити обавијештен путем телефакса и електронске поште.

Дио 5

Алокациона платформа

Члан 5.1. Општи услови

Додјеливач преносног капацитета организује и спроводи заједничке додјеле расположивих унутардневних преносних капацитета електронским путем у корисничком окружењу платформе за додјелу капацитета.

Додјеливач преносног капацитета корисницима доставља документацију о алокационој платформи (на интернетској страници <https://www.nosbih.ba>) те обезбјеђује оперативна упутства везана за коришћење платформе за додјелу капацитета и корисничку подршку.

Додјеливач преносног капацитета задржава право измјене дневног оперативног режима, односно, када је то основано, право обуставе процеса, нарочито када дође до сљедећих техничких проблема: опште нераположивости

интернета, нерасположивости интернетских веза алокационе платформе, или нерасположивости алокационе платформе (сервера, базе података или грешка програмске подршке за *алокациону платформу*).

Сви *корисници* алокационе платформе ће без одгађања бити обавијештени о стварној оперативној ситуацији.

Пријем података правоваљан је само ако су подаци на алокационој платформи за *додјелу капацитета* примљени прије истека рока.

У циљу учествовања у поступку *додјеле капацитета*, *захтјеви* се подносе путем *алокационе платформе*. *Захтјев* у којем не буде испуњен било који услов наведен у *Правилима за унутардневну додјелу преносних капацитета* биће одбијен. *Корисник* ће добити поруку о статусу *захтјева* у *платформи за додјелу капацитета*. *Додијељени унутардневни капацитет* се не може модификовати ни отказати.

Члан 5.2. Приступ алокационој платформи

Алокациона платформа је доступна свим *корисницима* који имају web претраживач и кориснички налог добијен од *додјелјивача преносног капацитета*. Није потребна додатна инсталација или модификација софтвера.

За приступ *Алокационој платформи* користи се сертификат SSL/TLS (*Сецуре Соцкетс Layer/Transport Layer Security*).

Након што се *корисник* региструје, на *Алокационој платформи* отвара се његов кориснички налог. Комплетно попуњен и потписан *Захтјев* за регистрацију *корисник* је дужан доставити на алокациону платформу (видети Додатак 4). Потписивањем овог *захтјева* *корисник* прихвата обавезе и правила понашања утврђена *Правилима за унутардневну додјелу прекограничних преносних капацитета*. *Захтјев* мора садржати потпуне и тачне информације. *Додјелитељ преносног капацитета* формираће кориснички налог и лозинку у року од три (3) радна дана након добијања *Захтјева* за регистрацију на алокационој платформи.

Дио 6

Поступак унутардневне додјеле капацитета

Члан 6.1. Одређивање и објава расположивог унутардневног капацитета

НОСБиХ одређује расположиви *унутардневни капацитет*, у сваком смјеру и за сваки сат, који се може користити за унутардневну додјелу капацитета према методологији описаној у члану 2.1.

Вриједности *додјeљеног унутардневног капацитета* за дан Д расположиве су на алокационој платформи најкасније у 18:00 сати (СЕТ) на дан Д-1.

У случају додатних ограничења у преносном систему (која се нису могла предвидјети у тренутку израчуна мрежног преносног капацитета), вриједности *расположивог унутардневног преносног капацитета* се могу измијенити. *НОСБиХ* током дана има право модификовати *расположиви унутардневни преносни капацитет* на алокационој платформи.

Расположиви унутардневни преносни капацитет за одређени сат се прилагођава након додјеле сваког *додјeљеног унутардневног преносног капацитета* за тај сат и континуирано се објављује на алокационој платформи.

Члан 6.2. Додјела расположивог унутардневног преносног капацитета

Само успјешно регистровани *корисници* који у потпуности удовољавају захтјевима дефинисаним у дијелу 3 могу поднијети *захтјев* за додјелу *расположивог унутардневног преносног капацитета*. Подношење *захтјева*, као и преузимање резултата одвија се искључиво кроз *алокациону платформу*.

Захтјев (за дан Д) *НОСБиХ*-у се подноси путем *алокационе платформе*, почевши од 18:00 часова (СЕТ) на дан Д-1, али најкасније 60 (шездесет) минута прије почетка првог сата на који се унутардневна *прекогранична трансакција* односи. Најмања вриједност капацитета која се може затражити је 1MW, а највећа вриједност једнака је вриједности *расположивог унутардневног преносног капацитета*. У једном *захтјеву* може се затражити само једна вриједност капацитета за један смјер, за један или више сати у дану Д.

Члан 6.3. Обавјештавање о резултатима додјеле

Захтјев сваког *корисника* се обрађује у алокационој платформи по правилу најранијег *приспијећа понуде*, а *корисник* се, путем алокационе платформе, одмах обавјештава о резултатима. У случају прихватања *захтјева* *корисник* стиче право

на капацитет с идентификационом ознаком додијељеног преносног капацитета. ХОПС и НОСБиХ одмах овлаштавају корисника с идентификационом ознаком додијељеног преносног капацитета за коришћење права на унутардневни капацитет (уношењем права на унутардневни капацитет у системе планова прекограничне размјене електричне енергије) и омогућују пријаву планова у складу са локалним правилима.

Корисник је дужан извршити номинацију по основи права на унутардневни капацитет најкасније 60 минута након добијања идентификационе ознаке додијељеног преносног капацитета. У супротном корисник губи право на унутардневни капацитет.

Опште информације и резултати о додијељеном унутардневном капацитету за дан Д ће бити објављени на интернет страницама НОСБИХ-а (www.nosbih.ba) најкасније до 18:00х (СЕТ) у дану Д+1. Резултати требају бити достављени и на платформу за транспарентност.

Дио 7

Коришћење додијељеног унутардневног преносног капацитета

Носилац права на капацитет и његов прекогранични партнер (у даљем тексту партнер) се обавезују да искористе цјелокупну вриједност износа права на унутардневни капацитет. У том случају номинирани износ капацитета једнак је праву на унутардневни капацитет добијеном у поступку унутардневне додјеле капацитета за сваки сат и смјер и у потпуности је усклађен са номинацијом партнера. Ову обавезу надгледа додјеливач преносног капацитета.

Уколико носилац права на капацитет прекрши ову обавезу три (3) пута током једне (1) календарске године, оператори преносних система (НОСБиХ и/или ХОПС) имају право да га искључе из поступка унутардневне додјеле капацитета на период од дванаест (12) мјесеци. Додељивач преносног капацитета, на основу захтјева за искључење којег подносе оператори преносних система шаље обавјештење о искључењу носиоцу права на капацитет. Сматра се да је ова обавеза прекршена ако носилац права на капацитет (или његов партнер) не користе (или дјелимично користе) капацитет најмање један (1) сат у периоду за који су добили капацитет. Сваки сат некоришћења права на унутардневни капацитет сматра се новим кршењем обавезе. Искључене ступа на снагу с датумом наведеним у обавјештењу, али најраније сљедећег дана након што дод

јељивач преносног капацитета заприми захтјев за искључење од *оператора преносних система*.

Коришћење резервираних преносних капацитета спроводи се достављањем фиксних планова прекограничне размјене ХОПС-у и НОСБиХ-у у складу са правним условима за приступ мрежи у сваком регулационом подручју и тржишним правилима ХОПС-а и НОСБиХ-а која се примјењују.

Корисник је дужан искористити додијељени унутардневни преносни капацитет најкасније 60 минута након стицања права на коришћење.

Члан 7.1. Номинација додијељених унутардневних преносних капацитета

Након сваког поступка додјеле, *носилац права на капацитет* и његов партнер *номинују* унутардневне *програме* кроз постојеће системе планова прекограничне размјене електричне енергије *оба оператора преносног система* у складу са локалним правилима.

Номинација унутардневних програма се мора направити код *оба оператора система* унутар истог процеса унутардневног усклађивања, а најкасније 45 (четрдесетпет) минута прије почетка првог сата на који се односи унутардневна *прекогранична трансакција*.

Иста правила и формати података користе се у поступку пријављивања планова размјене, као и код пријаве дневних планова размјене и планова размјене заснованих на дугорочним правима.

Otkazivanje prethodno номинираних и потврђених програма није могуће.

Члан 7.2. Правила за унутардневно усклађивање

Поступак унутардневног усклађивања одвија се након сваког поступка додјеле и *номинације* унутардневног капацитета.

Усклађивање између *оператора преносних система* одвија се у времену између 45 и 30 минута прије почетка првог сата номинираних унутардневних *програма*, а *номинација* се потврђује према роковима дефинисаним у Додатку 3.

Усклађивање се ради за цијели дан Д (од 18:00 до 23:15 Д-1) и касније за преостале сате у дану Д према Додатку 3.

У случају неслагања унутардневних *програма* номинираних са обје стране границе, ХОПС и НОСБиХ имају право промијенити вриједности номинираних

унутардневних програма. Ни у којем случају, ни ХОПС, ни НОСБиХ, нису одговорни за губитак профита, губитак у пословању нити неку другу посредну, случајну, посебну или посљедичну штету било какве врсте.

ХОПС и НОСБиХ упоређују и усклађују достављене појединачне фиксне планове размјене на заједничкој граници. Корисницима нису дозвољене измјене номинованих унутардневних програма. Уколико постоји разлика у пријављеним плановима размјене у искључно вријеме, примјењује се правило спуштања на нижу вриједност.

Дио 8

Отказивање унутардневне додјеле

НОСБиХ или ХОПС могу отказати поступак унутардневне додјеле капацитета без одгађања, у хитним случајевима, након што су предузели све друге расположиве мјере у складу са надлежним националним законодавством и законодавством ЕУ. Такође је могуће смањити вриједности расположивог унутардневног преносног капацитета. У тим се случајевима вриједности расположивог унутардневног преносног капацитета за одговарајуће сате одмах постављају на 0 или другу договорену вриједност. Расположиви унутардневни преносни капацитет остаје измијењен све док се оба оператора преносних система не договоре да повуку отказ поступка додјеле унутардневног преносног капацитета или смањења расположивог унутардневног преносног капацитета.

Поступак унутардневне додјеле се такође може отказати због озбиљних поремећаја у раду интернета, алокационе платформе и других ИТ система или уређаја које НОСБиХ или ХОПС употребљавају у поступку унутардневне додјеле.

У случају ванредних околности НОСБиХ ће о томе обавијестити све кориснике објавом обавјештења на својим интернет страницама, уколико то буде могуће.

Дио 9

Ограничење додијељених капацитета

У случају ограничења додијељеног капацитета он се ограничава према сљедећем редослиједу:

1. капацитет додијељен на унутардневну додјели
2. капацитет додијељен на дневној аукцији
3. капацитет резервиран или додијељен на мјесечној аукцији
4. капацитет резервиран или додијељен на годишњој аукцији.

У оквиру сваке горе наведене групе *капацитет* се сразмјерно ограничава свим учесницима, при чему ће се ограничени *капацитет* заокружити на прву вишу вриједност MW.

Носиоцу права на капацитет неће бити плаћена никаква финансијска надокнада за ограничени капацитет који је добио у поступку додјеле унутардневног капацитета.

ДИО 10

Разно

Члан 10.1. Ограничење одговорности

Оператори преносних система, неће бити солидарно одговорни *носиоцу права на капацитет* за штету узроковану учествовањем, односно немогућношћу учествовања *носиоца права на капацитет* у поступку унутардневне додјеле капацитета. *Носилац права на капацитет* неће сматрати солидарно одговорним *операторе преносних система* те ће им надокнадити штету везану за потраживања накнаде штете треће стране. Ни у којем случају ни *НОСБиХ*, ни *ХОПС* неће бити одговорни за губитак профита, губитак у пословању нити неку другу посредну, случајну, посебну или посљедичну штету било какве врсте.

ХОПС и *НОСБиХ* се обавезују да ће своје дужности и обавезе извршавати *према Правилима за унутардневну додјелу преносног капацитета* с пажњом доброг привредника, водитеља регулационог подручја, те у складу са мјеродавним прописима из законодавства ЕУ, хрватским и БиХ законима и прописима.

Члан 10.2. Виша сила

НОСБиХ ни *ХОПС* нису одговорни за неиспуњење, неуредно испуњење или кашњење у испуњењу обавеза које произлазе из ових *Правила за унутардневну додјелу преносног капацитета*, уколико, и у опсегу у којем је то неиспуњење, неуредно испуњење или кашњење у испуњењу обавеза резултат околности над

којима обавезна страна није имала утицај, укључујући, али не ограничавајући се само, на *вишу силу* и друге околности за које релевантна страна није одговорна и које се не могу ријешити мјерама које је, с техничког, финансијског или економског стајалишта, могао предузети *НОСБиХ* или *ХОПС*.

Члан 10.3. Цјеловитост уговора

Без обзира на посебне одредбе из ових *Правила за унутардневну додјелу преносних капацитета*, никаква измјена уговора између *НОСБиХ-а* или *ХОПС-а* с једне стране и *корисника* с друге стране неће ступити на снагу, ако је у писаном облику није потврдио и доставио телефаксом или електронском поштом *НОСБиХ* или *ХОПС*. Ако било који дио или одредба *Правила за унутардневну додјелу преносних капацитета* или њихових додатака постане неважећа, незаконита, ништавна или непримјењива, остали дијелови ће остати на снази и примјењиваће се, тако да те измјене неће на њих утицати. Било какав неважећи, незаконит, ништаван или непримјењив дио или одредба, замијениће се важећим, законитим или примјењивим дијелом или одредбом тако да се, у мјери у којој је то могуће, постигне намјеравани економски и законски учинак.

Члан 10.4. Повјерљивост

Радом и дјеловањем у складу са *Правилима за унутардневну додјелу преносног капацитета*, *НОСБиХ* или *ХОПС* те њихова повезана друштва, ако их имају, могу добити или имати приступ повјерљивим информацијама о *корисницима*. Повјерљиве информације укључују све информације које су достављене у писаном облику и означене као “повјерљиве” или откривање информације у другом

облику који није писани, на начин да се особи којој се информација открива треба рећи прије или истодобно с таквим откривањем да повјерљива информација може бити откривена или је већ откривена.

НОСБиХ и *ХОПС* сагласни су да ће повјерљиве информације чувати и неће их открити без претходног пристанка *корисника* нити ће их, било у којем облику, учинити доступнима некој трећој страни, те да такве информације неће користити ни у коју другу сврху, осим за разматрање одредаба ових *Правила за унутардневну додјелу преносних капацитета*, изузев уколико се ради о јавним властима.

Одредбе овог члана не примјењују се на информације откривене *НОСБиХ-у* или *ХОПС-у*, како је наведено у члану, ако:

а. је, прије таквог откривања, то већ било познато јавности или ако је након тог откривања то постало познато јавности, али не кривњом *НОСБиХ-а* ни *ХОПС-а*

б. су НОСБиХ или ХОПС то знали прије објаве

ц. су исту информацију, након откривања, НОСБиХ или ХОПС примили од треће стране која према одговарајућем кориснику није имала обавезу чувања тајности такве информације.

Члан 10.5. Измјене и допуне

О свим измјенама и допунама ових *Правила за унутардневну додјелу преносног капацитета* корисник ће бити упознат путем обавјештења објављеног у новој верзији ових *Правила за унутардневну додјелу преносног капацитета* на интернетским страницама НОСБиХ-а или ХОПС-а. Такво обавјештење ће упућивати на измијењене или допуњене чланове и датуме по ступању на снагу нових одредби *Правила за унутардневну додјелу преносног капацитета*. Осим ако то није наведено у новој верзији *Правила за унутардневну додјелу преносног капацитета*, није потребна нова регистрација, а корисници прихватају нова *Правила за унутардневну додјелу преносног капацитета* настављајући са својим учествовањем у поступку унутардневне додјеле.

Члан 10.6. Период важења

Ова *Правила за унутардневну додјелу преносног капацитета* ступају на снагу након одобрења надлежних регулаторних тијела и примјењују се за унутардневне додјеле капацитета у 2022. години у оба смјера на граници Хрватске и Босне и Херцеговине.

Правила за унутардневну додјелу преносног капацитета важиће неодређено вријеме, а подложна су измјенама и допунама у складу са чланом 10.5. ових правила, или у случају било каквих нових закона и правила који се односе на или имају учинак на додјелу преносног капацитета или управљање загушењима.

Члан 10.7. Мјеродавно право и спорови

За све спорове између НОСБиХ-а и корисника који произилазе из ових *Правила за унутардневну додјелу преносног капацитета* искључиво је мјеродавно право Босне и Херцеговине.

У случају спора који може произићи из ових *Правила за унутардневну додјелу преносних капацитета*, додјелљивач преносног капацитета и корисник, требају настојати да постигну обострано прихватљиво рјешење.

Страна која се позива на спор дужна је другој страни доставити образложено обавјештење о разлозима за спор, навести члан *Правила за унутардневну додјелу*

преносних капацитета који је прекршен те позив другој страни за споразумно рјешење спора.

Ако *додјеливач преносног капацитета* и *корисник* не успију наћи рјешење у року 30 (тридесет) дана од дана пријема обавјештења којим се наводи постојање разлога за спор, он ће се рјешавати пред стварно надлежним судом у Сарајеву.

Члан 10.8. Обавјештења

Осим тамо гдје то ова *Правила за унутардневну додјелу преносног капацитета* другачије налажу, свако обавјештење у оквиру ових *Правила за унутардневну додјелу преносног капацитета* мора бити у писаном облику и насловљено на адресе наведене у Додатку 2.

Члан 10.9. Попис додатака

Додатак 1 Захтјев за учествовање у додјели капацитета

Додатак 2 Попис контаката

Додатак 3 Поступак унутардневне додјеле и рокови

Додатак 4 Регистрација на алокациону платформу

Додатци 1-4 чине саставни дио ових правила.

Додатак 1 - Захтјев за учествовање у додјели капацитета

Захтјев за учествовање у поступку унутардневне додјеле капацитета на граници између Хрватске и Босне и Херцеговине

Име компаније/предузетни	
EIC - ознака	
Адреса, држава	
Број из привредног регистра	
Овлаштени представник	
Број обавезника ПДВ-а	
ИД број / ПИБ	
Адреса електронске поште	
Телефон бр.	
Факс бр.	

Овиме објављујемо нашу намјеру да учествујемо у поступку унутардневне додјеле капацитета на граници између Босне и Херцеговине и Хрватске. Испуњавамо све услове за учествовање из „Правила за унутардневну додјелу прекограничних преносних капацитета“ на граници регулационих подручја Независни оператор система у Босни и Херцеговини („НОСБиХ“) и Хрватског оператора преносног система д.о.о. („ХОПС“) (у даљњем тексту *Правила за унутардневну додјелу преносног капацитета*). Прочитали смо их и прихватамо да ћемо у потпуности поштовати сва правила, прописе и ИТ захтјеве ових *Правила за унутардневну додјелу преносног капацитета* која су објављена на интернетским страницама *оператора преносних система*.

Потврђујемо да се допуштење за наше учествовање у поступцима унутардневне додјеле може повући у случају кршења одредби *Правила за унутардневну додјелу преносног капацитета*.

За тржишног субјекта

Датум: _____

Потпис

Независни оператор система у Босни и Херцеговини као *доdjељивач преносног капацитета* одобрава горе наведени захтјев за учествовање и региструје овај захтјев под регистарским бројем

: _____

Независни оператор система у Босни и Херцеговини

Датум: _____

Потпис

Додатак 1 - Привитак 1

Попис овлаштених представника *корисника*

Корисник овлашћује сљедеће особе да ђелују у име *корисника*:

- за потпис Захтјева за учествовање

Име	Број телефона	Број мобилног телефона	Број телефакса	Адреса електронске поште

- за подношење захтјева *додјеливачу преносног капацитета* за *додјелу расположивог унутардневног преносног капацитета*

Име	Број телефона	Број мобилног телефона	Број телефакса	Адреса електронске поште

Важећа адреса за слање захтјева за учествовање у додјели капацитета: (попунјава се у случају промјене адресе)	
--	--

У случају било које промјене података из горње таблице, корисник се обавезује да ће обавијестити додјеливача преносног капацитета.

Додатак 2 – Попис контаката

Тржишни субјекти морају доставити **Захтјеве за учествовање на аукцијама** (види Додатак 1) *додјелјивачу преносних капацитета* на сљедећу адресу: **Независни оператор система у Босни и Херцеговини Хифзи Бјелевца 17**

71000 Сарајево, Босна и Херцеговина

За личну доставу на горе наведену адресу протокол је отворен од 09:00 до 15:00 часова (СЕТ) сваког *радног дана*.

Свака потврда коју изда протокол *додјелјивача преносних капацитета* потврђује само датум и вријеме пријема документа – али не и исправност или тачност документа.

За осталу комуникацију са *додјелјивачем преносних капацитета* корисници могу користити сљедеће бројеве телефакса и контакте:

Правила додјеле

Име	Број телефона	Адреса електронске поште	Број телефакса
Аднан Мухаремовић	+ 387 33 720 434	a.muharemovic@nosbih.ba	+387 33 720 495

Регистрација корисника

Име	Број телефона	Адреса електронске поште	Број телефакса
Дженета Еровић	+ 387 33 720 434	dz.erovic@nosbih.ba	+ 387 33 720 405

Питања о поступку додјеле унутардневног капацитета (00:00-24:00)

	Број телефона	Адреса електронске поште	Број телефакса
Служба за управљање системом у реалном времену	+387 33 720 496	dispecer@nosbih.ba	+387 33 720 495

Додатак 3 – Поступак унутардневне додјеле и рокови

Временски распоред за поступак прије унутардневне додјеле (додјела у дану Д-1 за дан Д) описан је у слjedeћој табели:

Дан	Рок за достављање захтјева за додјелу	Рок за номинацију	Рок за примјену правила у случају неусаглашености	Усклађивање између оператора
Д	Д-1, 19:00	Д-1, 19:15	Д-1, 19:30	00:00-24:00
Д	Д-1, 20:00	Д-1, 20:15	Д-1, 20:30	00:00-24:00
Д	Д-1, 21:00	Д-1, 21:15	Д-1, 21:30	00:00-24:00
д	Д-1, 22:00	Д-1, 22:15	Д-1, 22:30	00:00-24:00

Временски распоред за сваки сат унутардневне додјеле у дану Д описан је у слjedeћој табели:

Сат	Рок за достављање захтјева за додјелу	Рок за номинацију	Рок за примјену правила у случају неусаглашености	Усклађивање између оператора
Н1	Д-1, 23:00	Д-1, 23:15	Д-1, 23:30	00:00-24:00
Н2	00:00	00:15	00:30	01:00-24:00
Н3	01:00	01:15	01:30	02:00-24:00
Н4	02:00	02:15	02:30	03:00-24:00
Н5	03:00	03:15	03:30	04:00-24:00
Н6	04:00	04:15	04:30	05:00-24:00
Н7	05:00	05:15	05:30	06:00-24:00
Н8	06:00	06:15	06:30	07:00-24:00
Н9	07:00	07:15	07:30	08:00-24:00
Н10	08:00	08:15	08:30	09:00-24:00
Н11	09:00	09:15	09:30	10:00-24:00

H12	10:00	10:15	10:30	11:00-24:00
H13	11:00	11:15	11:30	12:00-24:00
H14	12:00	12:15	12:30	13:00-24:00
H15	13:00	13:15	13:30	14:00-24:00
H16	14:00	14:15	14:30	15:00-24:00
H17	15:00	15:15	15:30	16:00-24:00
H18	16:00	16:15	16:30	17:00-24:00
H19	17:00	17:15	17:30	18:00-24:00
H20	18:00	18:15	18:30	19:00-24:00
H21	19:00	19:15	19:30	20:00-24:00
H22	20:00	20:15	20:30	21:00-24:00
H23	21:00	21:15	21:30	22:00-24:00
H24	22:00	22:15	22:30	23:00-24:00

На наведено вријеме почетка и завршетка не утичу промјене које наступају због прелаза на лјетно рачунање времена.

Додатак 4 – Регистрација на алокациону платформу

Учесник на тржишту

Пуни назив:	
ЕИС код:	
Овлашћена особа:	

Учесник на тржишту захтијева:

- поставку (*setup*)
- модификацију
- брисање

корисничког налога на алокационој платформи за сљедећег корисника:

Корисник

Име и презиме:		
Elektronska adresa:		
Број телефона:		
Адреса електронске поште за размјену фајлова са алокационом платформомом <i>ECAN</i> :	Шаље	Прима

На основу правила за додјелу капацитета, чији је садржај познат горе наведеном кориснику, корисник је овлашћен да врши операције на алокационој платформи у складу са правима корисника и у том случају заступа горе наведеног судионика на тржишту.

Информације за пријављивање (корисничко име и лозинка) биће послате кориснику на горе наведену адресу електронске поште (е-мејл), а он је приликом првог пријављивања обавезан да промијени лозинку.

Датум _____

Овлашћена особа учесника на тржишту

Корисник